

BÁO CÁO THẨM TRA

Tờ trình và dự thảo nghị quyết về phân cấp nguồn thu, nhiệm vụ chi giữa các cấp ngân sách; định mức phân bổ chi ngân sách và tỷ lệ phần trăm phân chia nguồn thu giữa các cấp ngân sách thành phố Hà Nội năm 2022

(Ban Kinh tế và Ngân sách trình HĐND Thành phố khóa XVI, kỳ họp thứ 3)

Kính gửi: Hội đồng nhân dân thành phố Hà Nội

Căn cứ quy định của Luật và phân công của Thường trực HĐND Thành phố, Ban Kinh tế - Ngân sách đã tổ chức họp thẩm tra các báo cáo, tờ trình về việc phân cấp nguồn thu, nhiệm vụ chi giữa các cấp ngân sách; tỷ lệ phần trăm phân chia nguồn thu giữa các cấp ngân sách và định mức phân bổ chi ngân sách thành phố Hà Nội kèm theo dự thảo nghị quyết do UBND trình HĐND Thành phố tại kỳ họp thứ 3 HĐND Thành phố khóa XVI. Ban Kinh tế - Ngân sách báo cáo HĐND Thành phố ý kiến thẩm tra như sau:

A. Về những vấn đề chung

1. Hồ sơ trình gồm Báo cáo tóm tắt, các tờ trình: số 310/TTr-UBND, số 315/TTr-UBND ngày 01/12/2021 về việc phân cấp nguồn thu, nhiệm vụ chi giữa các cấp ngân sách; tỷ lệ phần trăm phân chia nguồn thu giữa các cấp ngân sách và định mức phân bổ chi ngân sách năm 2022 của thành phố Hà Nội kèm theo dự thảo Nghị quyết của HĐND Thành phố; báo cáo thẩm định của Sở Tư pháp.

2. UBND trình HĐND Thành phố quyết định phân cấp nguồn thu, nhiệm vụ chi giữa các cấp ngân sách; tỷ lệ phần trăm phân chia nguồn thu giữa các cấp ngân sách và định mức phân bổ chi ngân sách thành phố Hà Nội là đúng thẩm quyền, cần thiết và phù hợp với các quy định của pháp luật.

B. Về những vấn đề cụ thể

I. Về phân cấp nguồn thu, nhiệm vụ chi giữa các cấp ngân sách; tỷ lệ phần trăm phân chia nguồn thu giữa các cấp ngân sách thành phố Hà Nội năm 2022

Báo cáo được chuẩn bị công phu, bám sát và quán triệt, tuân thủ các quy định của Luật NSNN và các quy định pháp luật khác có liên quan; kế thừa và phát huy được những mặt ưu điểm, tích cực của phương án phân cấp nguồn thu, nhiệm vụ chi và tỷ lệ phân chia nguồn thu ngân sách đã áp dụng trong giai đoạn 2017- 2021; bổ sung, sửa đổi một số điểm cho phù hợp với những quy định mới

của pháp luật và yêu cầu của thực tiễn; bám sát và phù hợp với các quy định về phân cấp quản lý kinh tế xã hội.

1. Ban KTNS thống nhất những nhận định của UBND trong đánh giá những kết quả đạt được cũng như những tồn tại, hạn chế trong phân cấp nguồn thu, nhiệm vụ chi giữa các cấp chính quyền địa phương trên địa bàn Thành phố giai đoạn 2017-2021. Việc xác định những mặt ưu điểm, tích cực của phương án phân cấp nguồn thu, nhiệm vụ chi và tỷ lệ phân chia nguồn thu ngân sách đã áp dụng trong giai đoạn trước để tiếp tục phát huy; điều chỉnh những bất cập, bổ sung, sửa đổi một số điểm cho phù hợp với những quy định mới của pháp luật và yêu cầu của thực tiễn là căn cứ quan trọng để xây dựng phương án cho năm 2022.

2. Ban nhất trí cao với mục tiêu xây dựng quy định phân cấp nguồn thu, nhiệm vụ chi giữa các cấp ngân sách thành phố Hà Nội như UBND Thành phố đã xác định. Ban cho rằng, các nguyên tắc trong phân cấp nguồn thu, nhiệm vụ chi là hợp lý và xác đáng. Ban đề nghị khi triển khai Nghị quyết này cần quan tâm đến một trong những mục tiêu, nguyên tắc khi xây dựng quy định là tạo điều kiện thuận lợi cho công tác quản lý thu, chi ngân sách.

3. Phân cấp nhiệm vụ chi của ngân sách cấp Thành phố, cấp huyện được đề xuất phù hợp với quy định về phân cấp quản lý kinh tế - xã hội trên địa bàn, việc phân cấp nhiệm vụ chi cho ngân sách cấp xã là phù hợp với thực tiễn và các quy định của pháp luật liên quan, có tính kế thừa những ưu điểm của giai đoạn 2017-2021. Ban thống nhất với đề xuất phân cấp nhiệm vụ chi như UBND Thành phố trình.

4. Ban cơ bản thống nhất với nội dung đề xuất liên quan đến phân cấp nguồn thu, nhiệm vụ chi, tỷ lệ phần trăm (%) phân chia nguồn thu giữa các cấp ngân sách. Việc phân cấp và xác định tỷ lệ phân chia nguồn thu ở mức cao nhất cho 5 huyện đang thực hiện đề án phát triển thành quận là phù hợp với chủ trương tạo điều kiện để 5 huyện này đẩy nhanh tiến độ hoàn thành các tiêu chí trở thành quận theo quy định của pháp luật. Đồng thời, việc Hà Nội bị giảm tỷ lệ điều tiết từ 35% giai đoạn 2017-2021 xuống còn 32% năm 2022 có tác động đến việc xây dựng phương án tỷ lệ phần trăm (%) phân chia nguồn thu giữa ngân sách Thành phố và ngân sách các huyện, thị xã. Các đề xuất về phân cấp nguồn thu, tỷ lệ phần trăm (%) phân chia nguồn thu giữa các cấp ngân sách phù hợp với mục tiêu, nguyên tắc đã được xác định và theo tính toán của cơ quan soạn thảo, số quận huyện tự đảm bảo cân đối ngân sách trong giai đoạn mới tăng lên thành 14 đơn vị (tất cả 12 quận và thêm 02 huyện: Đông Anh, Gia Lâm) so với 10 đơn vị của giai đoạn trước.

Đề HĐND có thêm thông tin thảo luận, đề nghị UBND Thành phố báo cáo làm rõ thêm một số nội dung sau:

- Về phân cấp nhiệm vụ chi đầu tư: Đề nghị xem xét bổ sung quy định để phân định trách nhiệm giữa các cấp ngân sách địa phương đối với các lĩnh vực được sử dụng vốn đầu tư công nguồn ngân sách nhà nước giai đoạn 2021-2025 theo quy định tại nghị quyết số 973/2020/UBTVQH14 của Ủy ban Thường vụ

Quốc hội (hiện Thành phố chưa có phân cấp nhiệm vụ chi đối với đầu tư và hỗ trợ đầu tư hạ tầng lĩnh vực du lịch, cụm công nghiệp).

- Việc quy định nội dung phân cấp nhiệm vụ chi đầu tư hạ tầng kỹ thuật khu đất đấu giá quyền sử dụng đất căn cứ vào cấp trực thuộc của đơn vị được giao nhiệm vụ tổ chức thực hiện đấu giá trong khi chưa rõ tiêu chí giao sẽ gây lúng túng, thiếu chủ động trong công tác lập kế hoạch xây dựng HTKT các khu đất đấu giá và trong xây dựng dự toán thu – chi ngân sách liên quan đến nhiệm vụ này của chính quyền cấp huyện. Đồng thời, đề nghị rà soát thêm nội dung giao nhiệm vụ chi đầu tư xây dựng chợ đầu mối thuộc ngân sách quận, huyện, thị xã.

- Cần tiếp tục có đánh giá về phân cấp quản lý nhà nước về hạ tầng kinh tế - xã hội - quốc phòng - an ninh để có điều chỉnh, bổ sung trong phân cấp nguồn thu, nhiệm vụ chi giữa các cấp ngân sách; tỷ lệ phần trăm phân chia nguồn thu giữa các cấp ngân sách và định mức phân bổ chi ngân sách năm 2022 (nếu cần thiết). Đồng thời, Ban đề nghị cần có quy định về chuyển tiếp thực hiện để tháo gỡ các bất cập, vướng mắc do thay đổi phân cấp nhiệm vụ chi đầu tư phát triển trong điều kiện HĐND Thành phố và HĐND các quận, huyện, thị xã đã xác định kế hoạch đầu tư công trung hạn giai đoạn 2021-2025 của ngân sách cấp mình, tránh việc phát sinh thêm, kéo dài thời gian thực hiện các thủ tục đầu tư.

- Về tỷ lệ điều tiết, UBND Thành phố điều chỉnh tỷ lệ điều tiết thu tiền sử dụng đất cho các quận với mức ngân sách cấp Thành phố hưởng 65%, ngân sách quận hưởng 35% (so với quy định trước đây ngân sách cấp Thành phố hưởng 70%, ngân sách cấp quận hưởng 30%) để đảm bảo nguồn lực cho các quận thực hiện nhiệm vụ chi mới bổ sung về đầu tư hạ tầng khu đất đấu giá. Tuy nhiên, Ban lưu ý mức tăng tỷ lệ điều tiết trên cần được tính toán cả theo nhiệm vụ đầu tư hạ tầng kỹ thuật khu đất đấu giá quyền sử dụng đất trên địa bàn các quận do quận tổ chức đấu giá và cả các nhiệm vụ chi mà quận được phân cấp nhiệm vụ đầu tư (ví dụ như quận nhận thêm nhiệm vụ chi đối với các tuyến đường có mặt cắt ngang dưới 23m trong khi phân cấp cũ chỉ là dưới 16m). Đồng thời, đề nghị nghiên cứu phương án xác định tỷ lệ điều tiết khoản thu tiền sử dụng đất phù hợp với nhu cầu đầu tư hạ tầng kỹ thuật - xã hội của từng quận, huyện.

II. Về định mức phân bổ chi ngân sách thành phố Hà Nội năm 2022

1. *Định mức phân bổ chi đầu tư* cho các quận, huyện, thị xã được xây dựng cơ bản dựa trên các tiêu chí và phương pháp tính toán phân bổ vốn đầu tư phát triển cho các tỉnh, thành phố theo Quyết định số 26/2020/QĐ-TTg ngày 14/9/2020 của Thủ tướng Chính phủ; theo đó áp dụng 9 tiêu chí chính (dân số, dân tộc thiểu số, tỷ lệ hộ nghèo, số thu nội địa, tỷ lệ điều tiết về ngân sách cấp trên, diện tích đất tự nhiên, tỷ lệ đất rừng, số đơn vị hành chính cấp xã, số xã miền núi). Bên cạnh đó, UBND Thành phố đã bổ sung 6 tiêu chí phụ (mật độ dân số; số trường công lập chưa đạt chuẩn; số km đường giao thông; số di tích; công trình thủy lợi, đê điều; huyện phát triển lên quận) để tính số điểm của từng quận, huyện, thị xã và tổng số điểm của 30 quận, huyện, thị xã làm căn cứ để phân bổ vốn đầu tư trong cân đối. Ban KTNS cơ bản thống nhất với định mức

phân bổ này. Ban đề nghị xem xét, thuyết minh thêm về tính hợp lý, cập nhật của việc xác định tiêu chí bổ sung liên quan đến số di tích cần tu bổ khi sử dụng nguồn số liệu về kiểm kê di tích trên địa bàn Thành phố từ năm 2016.

2. *Định mức phân bổ chi thường xuyên* được xây dựng đảm bảo quy định hiện hành, kế thừa các nguyên tắc xây dựng định mức phân bổ đã có của Thành phố và có điều chỉnh để phù hợp hơn với thực tế. So với cách tính định mức của giai đoạn 2017-2021, định mức phân bổ dự toán chi thường xuyên của các cơ quan cấp Thành phố tách riêng kinh phí sử dụng phương tiện phục vụ công tác chung là hợp lý hơn, tạo tiền đề cho việc phân cấp thẩm quyền và chủ động xác định định mức phân bổ dự toán chi các lĩnh vực sự nghiệp trên cơ sở phân chia định mức thành 2 nhóm theo tiêu chí người dân tại phường và người dân tại xã, thị trấn là phù hợp với việc thực hiện thí điểm mô hình chính quyền đô thị theo Nghị quyết số 97/2019/QH14 ngày 27/11/2019 của Quốc hội. Tỷ lệ định mức tăng thêm 20% cho người dân sinh sống tại các xã thuộc bãi giữa Sông Hồng, xã vùng dân tộc thiểu số và miền núi đã phù hợp với chủ trương của Thành phố và chỉ đạo của Thành ủy Hà Nội.

C. Về dự thảo Nghị quyết

UBND trình HĐND Thành phố thông qua các nội dung quy định mới này tại 2 dự thảo nghị quyết: Nghị quyết về phân cấp nguồn thu, nhiệm vụ chi giữa các cấp ngân sách, định mức phân bổ ngân sách của Thành phố Hà Nội; nội dung liên quan đến quy định về tỷ lệ % phân chia nguồn thu giữa các cấp ngân sách năm 2022 ghép cùng với dự thảo Nghị quyết về dự toán ngân sách địa phương và phân bổ ngân sách cấp Thành phố Hà Nội năm 2022.

Nội dung tại các dự thảo Nghị quyết phản ánh đầy đủ nội dung các tờ trình, báo cáo; phù hợp với đường lối, chủ trương của Đảng, chính sách của Nhà nước và tình hình, điều kiện phát triển kinh tế - xã hội của Hà Nội; đảm bảo tính hợp hiến, tính hợp pháp và tính thống nhất với hệ thống pháp luật liên quan.

Ban Kinh tế - Ngân sách đề nghị thông qua Nghị quyết sau khi điều chỉnh, bổ sung các nội dung như Ban đã nêu ở trên (*nếu được HĐND thống nhất*) và theo ý kiến thảo luận của đại biểu HĐND.

Ban Kinh tế - Ngân sách kính trình HĐND Thành phố./.

Nơi nhận:

- Thường trực Thành ủy;
- Thường trực HĐND TP;
- UBND Thành phố;
- Đại biểu HĐND Thành phố;
- Các VP: ĐBQH&HĐND TP, UBND TP;
- Sở Tài chính;
- Lưu: VT, KTNS(Th).

TM. BAN KINH TẾ VÀ NGÂN SÁCH
TRƯỞNG BAN

Hồ Vân Nga